

Předkládací zpráva pro Parlament ČR

Rozvoj všestranných a vzájemně výhodných hospodářských vztahů je jedním z cílů české zahraniční politiky.

Dvojitý zdanění, ke kterému dochází v mezinárodním obchodě, je nežádoucí, neboť snižuje příjmy, které fyzickým a právnickým osobám jednoho státu plynou z druhého státu. Jde zejména o příjmy z provádění stavebních, montážních, výzkumných a jiných činností, z využívání patentů a jiných průmyslových práv, technických znalostí a zkušeností, výrobně technických poznatků, z úroků, majetkových účastí, výrobní a technické kooperace a z jiných zdrojů. Dvojitý zdanění postihuje také příjmy z využívání autorských práv k dílům literárním, uměleckým a vědeckým a příjmy výkonných umělců a sportovců.

Protože příčinou vzniku mezinárodního dvojího zdanění je kolize daňových zákonů dvou států, může být mezinárodní dvojitý zdanění účinně vyloučeno jen opatřením obou států vzájemně koordinovaným mezinárodní smlouvou.

V současné době se ve vzájemných daňových vztazích mezi ČR a Uzbekistánem neuplatňuje žádná smlouva o zamezení dvojího zdanění.

Sjednáním navrhované smlouvy, která byla připravena na základě vzorových modelů OECD a OSN, dojde k objektivnímu rozdělení práva na daň z jednotlivých druhů příjmů mezi oba státy, tj. stát zdroje příjmu a stát jeho příjemce. Její uzavření zvýší právní jistotu investorů obou států a zajistí, při zdaňování příjmů a majetku, pro subjekty jednoho státu na území druhého státu stejné zacházení, jaké požívají subjekty tohoto druhého státu.

Uzavření smlouvy ani její provádění nebude mít přímý dopad na státní rozpočet. Celkový přínos plynoucí z uzavření této smlouvy o zamezení dvojího zdanění s Uzbekistánem bude záviset na rozvoji jednotlivých forem hospodářské spolupráce.

Osobní a věcný rozsah smlouvy je vymezen v člancích 1 a 2.

Protože smlouva řeší kolize daňových zákonů, které jsou součástí právních soustav dvou států, byly v zájmu jednotnosti výkladu výrazy důležité pro aplikaci smlouvy definovány v člancích 3 - 5.

Příjmy organizací a občanů jednoho smluvního státu mohou být zdaněny zásadně ve státě sídla organizace případně bydliště občana. Ve druhém smluvním státě mohou být příjmy zdaněny jen za podmínek a v rozsahu, které jsou stanoveny výslovnými ustanoveními jednotlivých článků smlouvy.

Příjmy z nemovitého majetku, z jeho užívání nebo pronajímání mohou být podle článku 6 zdaněny ve státě, kde se takovýto majetek nachází.

Podle článku 7 smlouvy mohou být zisky z obchodní a průmyslové činnosti podniků jednoho smluvního státu zdaněny v druhém smluvním státě, jestliže byly dosaženy v tomto druhém státě na základě činnosti vykonávané v tomto druhém státě prostřednictvím trvalého místa pro podnikání (stále provozovny).

Článek 8 stanovuje, jakým způsobem budou zdaňovány zisky podniků z provozování různých dopravních prostředků v mezinárodní dopravě.

Ustanovení článku 9 umožňuje daňové správě upravit základ daně ve výši odpovídající objektivním podmínkám, jestliže došlo k daňovému úniku skrytým převodem zisku mezi podniky obou smluvních států, spojenými vlastnický nebo ovládanými týmiž osobami.

Zdaňování dividend, úroků a licenčních poplatků je rozděleno mezi oba smluvní státy, avšak ve státě zdroje nesmí přesáhnout hranici stanovenou příslušnými ustanoveními článku 10, 11 a 12.

Článek 13 upravuje zdanění zisků ze zcizení majetku, tj. prodeje nebo převodu majetku a s ním spojeného vlastnického práva, nikoliv však zdanění příjmů z pronájmu nebo jiné formy užívání majetku.

Zdanění příjmů fyzických osob z jejich osobně vykonávané činnosti je upraveno ustanoveními článků 14 - 20.

Článek 21 upravuje zdanění příjmů, které není výslovně upraveno předchozími ustanoveními smlouvy.

Článkem 22 se řídí zdaňování majetku podle jeho jednotlivých druhů.

Článek 23 určuje, jak se postupuje v daňovém řízení ve státě, ve kterém je příjemce rezidentem, aby nebyl podruhé zdaněn příjem nebo majetek, který byl podle příslušných ustanovení smlouvy zdaněn ve druhém smluvním státě (ve státě zdroje).

Smlouva zajišťuje rovné soutěžní podmínky pro organizace a občany obou smluvních států tím, že upravuje zásadu rovného nakládání a současně umožňuje neformální řešení sporů při výkladu a provádění smlouvy (články 24 a 25).

V souladu s článkem 26 může příslušný úřad smluvního státu za určitých okolností odepřít výhody vyplývající z této smlouvy jakékoliv osobě a s ohledem na jakoukoliv transakci.

Smlouva umožňuje výměnu informací mezi příslušnými úřady smluvních států nutných pro provádění smlouvy a vnitrostátních právních předpisů (článek 27).

Článek 28 potvrzuje daňové výsady některých skupin osob (diplomaté a konzulární úředníci) vyplývající z jiných mezinárodních dohod.

Závěrečná ustanovení upravují podmínky vstupu v platnost smlouvy, počátek její účinnosti a možnost její výpovědi (články 29 a 30).

Sjednání smlouvy o zamezení dvojího zdanění s Uzbekistánem nevyžaduje změn v českém právním řádu a nedotýká se závazků z jiných mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

Tato smlouva o zamezení dvojího zdanění má charakter smlouvy prezidentské a Ministerstvo financí ČR také při sjednávání této smlouvy z tohoto předpokladu vycházelo. Jelikož však uzbecká strana, v souladu se svými právními předpisy, považuje takovéto smlouvy za smlouvy mezivládní a nemá možnost jiného postupu, bylo účelné v zájmu dosažení dohody uzavřít tuto smlouvu po formální stránce jako smlouvu mezi vládami. Z tohoto důvodu se v preambuli a podpisové části smlouvy hovoří o vládách smluvních států.

Smlouva se předkládá před ratifikací prezidentem České republiky Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu podle článku 49 Ústavy České republiky, protože upravuje odchylně od ustanovení zákonů České republiky daňové povinnosti právnických a fyzických osob a poskytuje daňová osvobození a jiné úlevy.